

ת"פ 44716/06/17 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בכפר סבא

05 אוגוסט 2019

ת"פ 44716-06-17 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין: כב' השופט מיכאל קרשן
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשם
פלוני

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אנה קצובסקי

הנאשם בעצמו, ב"כ עו"ד אנואר פריג'

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1973, הורשע על יסוד הודאתו בעובדותיהם של שני כתבי אישום מתוקנים, במסגרת הסדר דיוני שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בביצוע עבירות של **הסעת תושב זר והפרעת שוטר במילוי תפקידו**.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 44716-06-17, ביום 22.4.2017 בשעת בוקר בכפר קאסם הבחין שוטר שנסע בניידת משטרה בנאשם נוסע ברכב מסוג טויוטה קורולה (להלן - "**הרכב**") כשהוא אוחז בידו הימנית בטלפון שחור המחובר לכבל לבן, וכרז לו לעצור.

הנאשם האיץ את מהירות נסיעתו כשהניידת בעקבותיו ונעצר לאחר כ-400 מ' רק בשל משאית שחסמה את נתיב נסיעתו. עם עצירת הרכב צעק הנאשם לעבר יושבי הרכב לברוח. מצדו הימני של הרכב נמלטו שני נוסעים. השוטר הצליח לתפוס ולעצור אחד מהם - תושב האזור ששהה בתחומי המדינה ללא אישורים כדין - והנוסע השני נמלט. ברכב נותרו שני נוסעים.

השוטר הודיע לנאשם כי הוא עצור וביחד עם שוטר נוסף דרש ממנו לדומם את מנוע הרכב. הנאשם סירב לכך וניסה להימלט מהמקום בנסיעה. החל מאבק בינו לבין השוטרים שניסו להוציא את מפתחות הרכב. במהלך המאבק הכה הנאשם את אחד השוטרים בידו ואת השוטר השני הכה שלוש פעמים בלחי ופעמיים בצד שמאל של החזה ואף

עמוד 1

שרט אותו בידו - הכול על מנת למנוע ממנו לדומם את הרכב.

השוטרים הצליחו לבסוף לחלץ את מפתחות הרכב. אחד השוטרים ביקש להסיר מהנאשם את חגורת הבטיחות אך הנאשם דחפו בחזהו ונס מן המקום ברגל. לאחר מספר דקות שב הנאשם למקום.

3. לפי עובדות כתב האישום המתוקן במ/1 בת"פ 24238-11-17, יוסף כמיל ומחמד אלרוב הם תושבי האזור אשר לא החזיקו במועד הרלבנטי באישורי כניסה לישראל. מיום 23.9.2017 ועד ליום 4.10.2017 הועסקו השניים במחסן פחמים השייך לבית העסק ש.י.ש בכפר קאסם, שהיה בניהולו של מר ראובן שמרלינג ז"ל (להלן - "המנוח").

ביום 4.10.2017 בשעה 10:30 פצעו יוסף כמיל ומחמד אלרוב את המנוח פצעים רבים וקטלניים בכל חלקי גופו בדקירות סכין ומכות מכוש ומאוורר, ועזבו אותו להתבוסס בדמו. הפציעות הללו גרמו למותו של המנוח בשעה 13:36.

ביום 4.10.2017, בזמנים הסמוכים מאוד לרצח, התקשר מחמד אלרוב ארבע פעמים לטלפון הנייד של הנאשם ותיאם עמו הסעה מכביש סמוך למפעל למחסום. הנאשם הגיע לכביש ליד המפעל בשעה 11:00 ברכבו מסוג טויוטה קורולה, הוא אסף את השניים מהמקום והסיעם ברכבו לגשר בוראקין הסמוך לאריאל תמורת 100 ₪. משם המשיכו השניים למקום מגוריהם בקבאטיה.

מתחמי העונש ההולמים

א. ת"פ 44716-06-17

4. עניין לנו באירוע "מתגלגל" אחד ועל כן יש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.
5. המעשים שביצע הנאשם כמתואר בכתב האישום המתוקן בת"פ 44716-06-17 עניינם הסעת תושב אזור אחד שלא החזיק באישור כניסה לישראל, ניסיונות הימלטות מהמשטרה שלוו בנהיגה מסוכנת וכן אלימות שהופגנה כלפי שוטרים שביצעו את תפקידם.
6. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם זכותה של המדינה לקבוע מי ייכנס בשעריה, פוטנציאל לפגיעה בביטחונה של הציבור, הסדר הציבורי, שלום ציבור עוברי הדרך ושלמות הגוף.
7. נסיבות המקרה חמורות באופן יחסי. הנאשם אמנם הודה כי הסיע ברכבו תושב אזור אחד בלבד ללא תמורה כספית ידועה, אך משנתגלו מעשיו ניסה בכל דרך להימלט ולשם השגת מטרה זו מוכן היה לסכן את עוברי הדרך ואף לפגוע בשוטרים.

8. בנסיבות אלה, מתחם עונש שנע בין חודשיים לשמונה חודשי מאסר בפועל כעונש עיקרי, כעתירת המאשימה, הוא מתחם הולם את עניינו של הנאשם ובוודאי שאינו חמור יתר על המידה.

ב. ת"פ 24238-11-17 (במ/1)

9. המעשים שביצע הנאשם כמתואר בכתב האישום המתוקן במ/1 בת"פ 24238-11-17 עניינם הסעת שני תושבי אזור שלא החזיקו באישור כניסה לישראל בתמורה כספית, מתוך המדינה למחסום, לאחר שאלה ביצעו מעשה רצח בתחומי המדינה.

10. ייאמר מיד: המאשימה לא ייחסה לנאשם אחריות כלשהי, ישירה או עקיפה, למעשה הרצח שביצעו שני תושבי האזור אותם הסיע ברכבו. בוודאי שלא אחריות ישירה כמבצע או כשותף במעגל השני של הביצוע, אך גם לא במסגרת עבירות של גרם מוות ברשלנות או עבירה של סיוע לאחר מעשה (עבירה שהייתה יכולה להתאים בענייננו לו ניתן היה לייחס לנאשם מודעות כלשהי למעשי השניים).

כיוון שלא ייחסה לנאשם כל אחריות למעשה הרצח או לכוונות המרצחים, למרות שעובדתית הסיע ברכבו לאחר מעשה את שני המרצחים, ייבחנו מעשיו במנותק ממעשה הרצח שבוצע על ידם.

11. עינתי בת"פ (נת' 10025-07-16 **מדינת ישראל נ' כבהה** (17.1.2017) שהגישה המאשימה לעיוני במסגרת טיעוניה לעונש. דעתי היא כי אין הנידון דומה לראיה.

בעניין כבהה נגזר דינו של מי שהסיע תושב אזור נטול אישור כניסה לתחומי המדינה מקלנסוואה לנתניה, ולאחר שהלה הגיע ליעדו ביצע פיגוע דקירה בשוק בנתניה במהלכו פצע שני אנשים. בית המשפט שם מצא כי אף שאין לנאשם אחריות לעבירות האלימות שביצע המפגע "בפן המשפטי", יש מקום להחמיר עמו משום שהסיכון הרגיל שנטל על עצמו בעצם הסעת תושב אזור בלתי מורשה לתחומי המדינה - התממש.

אוסף ואומר כי לגישה זו של בית המשפט בעניין כבהה ניתן למצוא תימוכין בהוראת סעיף 40ט(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - "**החוק**"), שלפיו בין יתר השיקולים הצריכים לעניין בקביעת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש למנות גם את הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה. הנה כי כן, בעניין כבהה לא הייתה לנאשם אחריות משפטית לביצוע פיגוע הדקירה אך בהחלט ניתן לומר שלצרכי גזירת הדין היה למעשה ההסעה קשר לאותו פיגוע ולנזקים שגרם [ראו גם עפ"ג (ת"א) 1649-09-15 **מדינת ישראל נ' אנטבי** (30.11.2015)]. יפה בעיני גם הגישה, שבאה לידי ביטוי באותו גזר דין שהוזכר לעיל, הגורסת כי מקרה בו הסיכון הטמון בעצם ביצועה של עבירה פלונית התממש בפועל, ועוד באופן חמור, הופך את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לחמורות יותר ממקרה בו על בית המשפט רק להעריך את הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע אותה עבירה ממש (כאמור בסעיף 40ט(א)(3) לחוק).

אך לא כך בענייננו, שהרי הנאשם הסיע את המרצחים (ללא כל ידיעה על מעשיהם) לאחר מעשה. אין אפוא

לנאשם אחריות גם לרצח גם לצרכי גזירת העונש.

12. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם, אם כן, זכותה של המדינה לקבוע מי ייכנס בשעריה והפוטנציאל לפגיעה בביטחונה של הציבור.

13. הנאשם הסיע ברכבו שני תושבי אזור בלתי מורשים להיכנס לתחום המדינה תמורת שכר. עם זה, ההסעה הייתה מתחומי המדינה החוצה, וזהו גורם הממתן את אחריותו באשר הסיכון אותו יצר אינו דומה לסיכון שיצר מי שהסיע שוהים בלתי חוקיים לתוך תחומי המדינה [ראו סעיף 29.1 להנחיית פרקליט המדינה מס' 2.15 - מדיניות האכיפה בעניין מעסיקים, מסיעים ומלינים של שוהים בלתי חוקיים בישראל, עדכון אחרון ביום 16.6.2019].

14. בנסיבות אלה, בהכירי את רמת הענישה הנוהגת בתחום זה של עבירות, הנני סבור כי תקרתו של מתחם עונש ההולם את מעשהו של הנאשם בהליך זה אף היא שמונה חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש

15. לחובת הנאשם ארבע הרשעות קודמות בין השנים 1997 ל-2017, בעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים ועבירות נלוות (פרט להרשעתו הראשונה בעבירות רכוש), וכן הרשעה אחת מאוחרת גם כן בעבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים.

הנאשם ריצה עונשי מאסר בפועל בגין חלק מהרשעות אלה. בעת שביצע את העבירות מושא כתב האישום המתוקן בת"פ 44716-06-17 עמד מעל לראשו של הנאשם מאסר על תנאי בן 5 חודשים.

16. לחובת הנאשם אף לא פחות מ-52 הרשעות תעבורה, במגוון רחב של עבירות אך כמעט כולן עבירות קנס.

17. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם. מן התסקיר עולה כי הנאשם, נשוי ואב לחמישה ילדים, עבד במהלך חייו בעבודה מסודרת אך משנת 2017 אינו עובד בשל מצבו הבריאותי והנפשי. אשת הנאשם אובחנה בתחילת שנת 2019 כחולה במחלת סרטן השד וכיום מקבלת קצבת נכות מהביטוח הלאומי. אשת הנאשם נזקקת לטיפול תרופתי וכימותרפי והיא נתמכת ונעזרת בנאשם.

הנאשם עצמו סובל מבעיות נפשיות מאז מעצרו בשנת 2017 בחשד לסיוע לרצח (בגין המעשה שבסופו של דבר מצא את ביטויו בכתב האישום המתוקן במ/1). לאחר המעצר לקה הנאשם בלבו. הוא עבר דום לב ומספר החייאות. במקביל להתדרדרות במצב בריאותו הידרדר מצבו הנפשי של הנאשם. הוא החל במעקב פסיכיאטרי ואובחן כלוקה בתגובת דחק (פוסט טראומה) חריפה ובהפרעות הסתגלות בצירוף דיכאון וחרדה. הנאשם מטופל תרופתית ובידי פסיכולוג. הוא חש בושח וחרדה מתמדת ומתקשה לגייס כוחות לסייע לעצמו ולבני משפחתו.

הנאשם מכיר בכך שבעבר לא הפנים את חומרת עבירות הסעת התושבים הבלתי חוקיים אך תיאר שינוי בעמדותיו והפנמת הסיכון לאחר שנחשד כאמור בביצוע עבירות חמורות יותר. מאז לא ביצע הנאשם עבירות נוספות.

להתרשמות שירות המבחן כל האמור לעיל מצמצם מאוד הסיכון לביצוע עבירות נוספות מצד הנאשם. ההערכה של השירות היא כי מאסר בפועל יחמיר את מצבו הנפשי של הנאשם, יפגע בסיכויי שיקומו וביכולתו לסייע בטיפול באשתו, ועל כן המליץ להפעיל את המאסר על-תנאי בדרך של עבודות שירות, ואם לא יימצא מתאים - להאריך את התנאי ולגזור עליו של"צ בהיקף ניכר.

18. הממונה על עבודות השירות מצא את הנאשם מתאים לבצע עבודות שירות וקבע את תנאיה.

תמצית טענות הצדדים

19. ב"כ המאשימה, עו"ד ברק לקס, עמד בטיעונו על חומרת מעשי הנאשם. לדעתו המלצת שירות המבחן חורגת לקולה והוא ביקש לגזור על הנאשם עונש כולל של 20 חודשי מאסר בפועל וכן להפעיל את המאסר על-תנאי במצטבר. הוגשה פסיקה.

20. ב"כ הנאשם, עו"ד אנואר פריג', עמד בטיעונו בהרחבה על נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם וביקש להקל בעונשו. עוד טען הסניגור כי לא זו בלבד שהנאשם אינו קשור למעשה הרצח שביצעו השוהים הבלתי חוקיים כאמור בכתב האישום המתוקן במ/1, שיתוף הפעולה שלו עם רשויות הביטחון הביא למעצרו של אלה עוד באותו היום. נטען גם לחלוף הזמן הרב מעת ביצוע העבירות ולהערכת הסיכון הנמוכה של שירות המבחן. בסופו של יום עתר הסניגור לגזור על הנאשם עונש עיקרי של מאסר שירוצה בעבודות שירות. הוגשו מסמכים רפואיים אודות הנאשם ואשתו (נע/1).

21. הנאשם בדברו האחרון לעונש בכה בכי תמרורים בעודו מתאר את הטרגדיות שפקדו אותו ואת אשתו.

דין והכרעה

22. בשני מקרים שונים בשנת 2017 הסיע הנאשם ברכבו שוהים בלתי חוקיים. ההסעה בחודש אפריל 2017 הסתיימה במרדף המתואר בכתב האישום המתוקן בת"פ 44716-06-17 ובתקיפת השוטרים. ההסעה בחודש אוקטובר 2017 הייתה הסעה מאורגנת בשכר של שני שוהים בלתי חוקיים, מתחומי המדינה בחזרה לשטחי האזור.

23. הרשעותיו הקודמות של הנאשם מלמדות כי, לפחות עד לביצוע העבירות המגולמות בשני כתבי האישום המתוקנים בעובדותיהם הודה והורשע, לא הפנים הנאשם את חומרת מעשיו ואת הסיכון הגלום בהם. הוא ביצע את המעשה הראשון בעת שמאסר על-תנאי בן חמישה חודשים תלוי ועומד מעל לראשו.

עם זה, ניכר כי ההסעה האחרונה בה היה הנאשם מעורב, לאחריה התברר לנאשם כי הסיע ברכבו שני רוצחים, והוא עצמו נחשד תחילה במעורבות במעשה, הביאה את הנאשם להפנמה של הסיכון הכבד הטמון במעשה הסעת השוהים הבלתי חוקיים. על כן קבע שירות המבחן כי הסיכון שישבו ויבצע עבירות דומות פחת מאוד.

24. במסגרת גזירת העונש עליו לשקול גם את הפגיעה של העונש בנאשם ובני משפחתו. במקרה דנן, נוכח כל המתואר לעיל בנוגע למצבו הנפשי והפיסי של הנאשם ותלותה של אשתו החולה בו, עונש מאסר לריצוי בפועל עלול לפגוע פגיעה אנושה בנאשם ובבני משפחתו.

25. הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה גם הם גורם שיכול למתן במקרה זה את העונש שייגזר עליו (סעיף 40יא(3) לחוק). כאמור לעיל, מעצרו של הנאשם והחשדתו במעורבות במעשה הטרור שביצעו השניים שהסיע באירוע השני, הביאו להתמוטטותו הנפשית והוא אף לקה בלבו והיה במצב של "מוות קליני".

26. שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות האכיפה מיד לאחר החשדתו במעורבות במעשה הטרור לא הוכחש על ידי המאשימה, ואף הוא צריך לעמוד לזכותו בעת גזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40יג(6) לחוק).

27. ולבסוף, גם חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות ועד גזירת הדין (הגם שהמאשימה לא השתתה בהגשת כתבי האישום נגדו) יעמוד לזכותו בכל הקשור לגזירת העונש (סעיף 40יג(10) לחוק).

28. בהינתן כל האמור לעיל סבורני כי האיזון הנכון בענישה מחייב לגזור על הנאשם עונש עיקרי של מאסר בפועל וכן להפעיל נגדו את המאסר על-תנאי. עם זה, נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם מטות את הכף לטובת ריצוי המאסר האמור בדרך של עבודות שירות. סבורני כי, בנסיבות העניין, עונש מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריה - שמבחינת המעשים שבוצעו והעבר הפלילי נראה טבעי ונכון - יהיה אכזרי יתר על המידה כלפי הנאשם וכלפי בני משפחתו התלויים בו.

29. אבהיר כי לא ראיתי לנכון במקרה זה לחרוג לקולה ממתחמי העונש ההולמים את מעשי הנאשם. על כן, בהתחשב בהרשעותיו הקודמות של הנאשם ובעובדה כי קיים הכרח להפעיל בעניינו מאסר על-תנאי בן חמישה חודשים, ככל הנראה שאם היה נגזר עונשו במציאות הנורמטיבית הקודמת, בה עונש המאסר המרבי שניתן לרצות בעבודות שירות עמד על 6 חודשים, לא היה מנוס מלשלוח את הנאשם שלפני אל מאחורי סורג ובריה.

אלא שלאחרונה תיקן המחוקק את חוק העונשין, התשל"ז-1977, וקבע כי עונש המאסר המרבי שניתן לרצות בעבודות שירות יעמוד על 9 חודשים.

כך עשה המחוקק בהתאם לדוח הוועדה לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים בראשות שופטת בית

המשפט העליון (בדימוס) דליה דורנר, שהציעה להרחיב את השימוש בענישה בקהילה כתחליף לעונשי מאסר קצרים, תוך שמירה על עקרון ההלימה בין חומרת העבירה לעונש הקהילתי שיוטל על העבריין, ומתוך מחשבה כי התיקון יביא לצמצום השימוש במאסרים במקרים שבהם המאסר אינו הכרחי לצורך הגבלת יכולתו של העבריין לביצוע עבירות, כבענייננו, וכן לגבי עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה אינה גבוהה, כבענייננו (ראו הצעת חוק העונשין (נשיאת מאסר בעבודות שירות - הוראת שעה), התשע"ז-2016, ה"ח הממשלה - 1091, י"ג בחשוון התשע"ז, 14.11.2016).

30. אשר על כן החלטתי לגזור על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות כעונש עיקרי. לצד ענישה זו יחויב הנאשם במאסר על-תנאי, בקנס כספי שמתבקש מן העובדה כי בעבירה כלכלית עסקין ובעונש מתבקש והכרחי של פסילת רישיון נהיגה (ראו גם סעיפים 12א(ג)(4) (2) ו-12א(ד)(2) (2) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952).

31. נתתי דעתי לטענות הצדדים ושקלתי את כלל השיקולים הצריכים לעניין. הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן חמישה חודשים.

אני מפעיל נגד הנאשם את המאסר על-תנאי בן חמשת החודשים שגזר עליו בית משפט השלום בפתח תקוה בת"פ 8854-02-16 ביום 19.7.2017, חלקו בחופף וחלקו במצטבר **כך שסך הכול ירצה הנאשם שבעה וחצי חודשי מאסר בפועל.**

המאסר בפועל ירוצה בדרך של עבודות שירות ב"שוויים כפר סבא" החל ביום 11.8.2019.

על הנאשם להתייב לריצוי העונש באותו מועד בשעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות ברמלה.

ב. מאסר על-תנאי בן 6 חודשים והתנאי הוא כי בתקופה בת שלוש שנים לא יעבור עבירה בה הורשע.

ג. קנס בסך ₪ 5,000 או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישתלם בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 10.10.2019 ובכל 10 בחודש שלאחריו.

ד. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה בת 15 חודשים.

ה. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה **על תנאי**,
למשך שנתיים מתום הפסילה בפועל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז תוך 45 יום.

ניתן היום ד' אב תשע"ט, 05/08/2019 במעמד הנוכחים.